

KIRKLARELİ İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ
2. DÖNEM İL GENELİ ORTAK 2. YAZILI SINAVI

ADI:
SOYADI:
SINIF:
ÖĞRENCİ NO:

Sınav süresi 40 dakikadır.
Sınav 6 sorudan oluşmaktadır.
Sınavda 1 ve 3. sorular 15 puan 2, 4 ve 6. sorular 20 puan ve 5. soru 10 puandır.

1. O gece Dilber'le beraber bir odada yatan Çaresaz; sürekli Kafkasya'dan, kölelikten ağlaya ağlaya bahsediyordu. Bütün insanlık hüviyetini heyecana getiren keder; sesine şiddetli bir etki, diline garip bir anlatma gücü vermişti ki Dilber kölelik yoldaşının bu anlaşılmamış hâinden üzüntü duyarak:
- Niçin ağlıyorsun, diye sordukça:
 - Hiiç! Ağlamak köleliğin en büyük hakkıdır. Biz o hürriyete sahibiz, diyordu.
- Garip şey! Acaba bu biçare Çaresaz'ın kalbini kim kırmıştı ki Dilber yatağına girdiği hâlde yine sürekli mendille gözlerini silerek ağlamasına devam ediyordu. Dilber yatağından kalkarak:
- Çaresaz! Yalnız dökülen gözyaşları acıdır. Sen hiçbir derdini benden gizlemezken bu ızdırabının nedenini niçin benden saklıyorsun? Memleketinde geçen bir şey mi hatırına geldi? Yoksa çocukken validenin kucağında ağladığını mı hatırladın? Sen kalbini bana açmazsan burada hâline hanımlar mı acıyacak, beyler mi ağlayacak?
- Roman türünün yapı unsurlarının isimlerini yazıp, bu parçadaki zaman ve mekânı belirterek bir cümle ile temel çatışmayı yazınız.**

2. (Hacivat, arkadaşını kapıda karşılar.)
- KARAGÖZ: Merhaba Hacı Cavcav!...
- HACİVAT: Ooooo, Merhaba merhaba! Dükkânıma hoş geldin, safalar getirdin Karagöz'üm!
- KARAGÖZ: Sopalar falan getirmedim
- HACİVAT: Efendim, sözlerimi hemen yanlış anlamaya başladın. Sopalar olur mu! "Sâfalar getirdin!" dedim. Yani seni görünce rahatladım ve çok sevindim demektir.
- KARAGÖZ: Âmin, âmin!...
- HACİVAT: Hele otur bakalım! Biraz dertleşelim.
- KARAGÖZ: Hay hay, biraz dertdeşelim ama sen önce dükkânına gelen misâfire ikramını yapsana!
- HACİVAT: Aman Karagöz'üm, sen şaşırdın mı?
- KARAGÖZ: Şimdi seni bir güzel pataklarsam, görürsün kimin şaşırdığını!...
- HACİVAT: Allah Allah?... Şaka mı yapıyorsun, yoksa benimle alay mı ediyorsun?
- KARAGÖZ: İkisi de değil...
- HACİVAT: Karagöz'üm ramazandan haberin yok mu?
- KARAGÖZ: Var... Şimdi eve gitti.
- HACİVAT: O ramazan değil, şu bildiğimiz ramazan... Hani yılda bir kere geliyor ya!
- HACİVAT: Hah hah hah! Öyle söylesene!... (Karagöz gider.)

Metindeki sosyal değeri bulup karakterler hakkında kısaca bilgi veriniz.

3. Tekirdağ'da doğan sanatçımız küçük yaşta şiir yazmaya başladı. Arapça, Farsça ve Fransızca öğrendi. Encümen-i Şuara'ya girdi. Edebiyattan siyasete kadar çeşitli konulardaki yazıları ile tanındı. Şiirlerinde aruz ölçüsünü kullanan sanatçımız, eserlerinde vatan, millet, insanlık, kahramanlık, özgürlük, adalet, bağımsızlık gibi konuları işledi. Sanat toplum içindir görüşünü savundu. Roman ve oyunlarında romantizm akımına bağlı kaldı. Vatan ve hürriyet şairi olarak anıldı. Vatan Yahut Silistre, Zavallı Çocuk, Akif Bey gibi tiyatro eserlerini yazdı.

Parçada bahsedilen sanatçımız kimdir?

4. Köyden kasabaya taşınmıştık. Cadde üstünde, sol tarafta bahçesi olan, beyaz boyalı bir ev satın almıştık. Bahçemizden, komşu bahçeden gelen küçük bir su yolu geçiyordu. Bu su, yan duvarın altından aşağıdaki bahçelere akıyordu. Bizim bahçenin bir köşesinde ufak bir tel kümes vardı. Dip tarafta domates, biber, yeşil salata ekilmişti. Cadde tarafında sardunyalar, pembe karanfiller, hanımelleri bulunuyordu.

Bu metinde öne çıkan anlatım biçimini metinden örnekler vererek yazınız.

5. Bir anınızı en az 5 cümleyle yazınız. (Yazınız; anı türünün özelliklerine, cümle sayısına, imlâ ve noktalama kurallarına uygunluk ile farklı cümle yapıları ve türlerini kullanma bakımından değerlendirilecektir.)

6.	Cümle	Yerine Göre	Türüne Göre	Yapısına Göre	Anlamına Göre
	İnsan, insanın aynasıdır.				
	Okuldan gelen çocuk, içeri girip, koltuğa oturdu.				
	Arkadaşlarını hiçbir zaman yarı yolda bırakmaz.				
	Yemyeşildi önümüzde uzanan uçsuz bucaksız tarlalar.				
	Niçin bana sürekli yalan söylüyorsun?				

Tabloda verilen cümlelerin yüklemelerini göz önüne alarak uygun şekilde doldurunuz.